

MAGYARORSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Egész évre 12 kor. Vidékre: Egész évre 14 kor.
Egyes példány ára 4 fillér (2 kr.)

FELELŐS SZERKESZTŐ:

csiktoplócza LÁZÁR ELEMÉR

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Budapest, IV., Vámház-körút 8. szám.

A kivándorlás megakadályozása.

Irtta: Dr. Herzka Gyula.

Budapest, aug. 21.

Azon eszközök, amelyekkel a kormány a kivándorlási mozgalom terjedésének gátat akar vetni vagy inkább a kivándorlást megnehezíteni igyekszik, nem felelnek meg — eltekintve az elérhető eredménytől — azon viszonyoknak, melynek az állam s polgárai közt fenn kell állnia.

Elismerjük az állam jogát az állami rend érvényesítése s fentartása körül az egyessel szemben, de ezen jogkör az ember legszemélyesebb ugynevezett egyéni jogait nem abszorbeálhatja. A lakhely, kereseti mód s eszközök, a munka minőségének s az érvényesítés helyének megválasztása az ember egyéni joga, épp olyan, mint az élethez való jog, amelyet az állam respektálni tartozik olyképp, hogy annak megnyilatkozásában inkább kezére kellene járnia, mint azt megakadályoznia. — De nálunk visszafelé politizálnak s így a kivándorlási politika is retrográd irányt vett és pedig azáltal, hogy a kormány a kivándorlást az utlevelek megszerzésének megnehezítése által kívánja megakadályozni. Ezen, a jogállam természetével ellenkezésben álló rendszar-

bálynak különben a kivándorlás megakadályozása körül épp oly kevés érdeme lesz, mint amily kevésé volt oka a kivándorlásnak az utlevelek könnyű megszerzése, de jellemző a kormányhatalom túltengésére, mert ezzel egy lépéssel közeledtünk a rendőrállam tökélye felé.

Egyébiránt ezen eszköz megválasztása a nép lelkének teljes félreismeréséről s általában nagyon gyöngé pszichológiáról tesz tanuságot. A magyar nép akarata sokkal szívósabb, határozottabb és kitaróbb, sem hogy az utlevél megszerzésének nehézségein törhetne meg egy hónapokig, sőt évekig tartó megfontolás tárgyát képezett s nagy lelki küzdelem árán elhatározássá erősödött gondolat. — A kivándorló kiscgazda és kisiparos szivből eredő, közismert ragaszkodása az anyaföldhöz s az ő élete teljességét képező családi körhöz oly kápocs, mely csak nagy nyomások, a megélhetés s kenyérkereset hiánya által lazítható meg. Akinek lelkében a kivándorlás gondolata elhatározássá növekedett, az az utlevél megszerzésének nehézségétől s az azzal egybekötött áldozatoktól nem fog visszarettenni. A kivándorlók zömét képező parasztság nem kalandos természetű s nem fut ábrándképek után; az ő látomása: a nyomorgó család és az éhező gyermekek nyögése, célja: e rémkép el-

üzése s ideálja: a *holnap* biztosítása. Aki ezen földön egy emberöltőt élt át s ezen célnak még kezdetét sem volt képes elérni, az attól a két ujonnan szervezett hatósági bizonyítvány beszerzésétől nem riad vissza, ha ez céljának vélt eléréséhez közelebb vezet, elősegíti.

Az utlevelek kiadásának megnehezítése legfeljebb arra alkalmas, hogy a szegény kivándorlóban az elkeseredés parazsát lángra lobbantsa s a hontalanság karjaiba kergesse. Eltekintünk e helyütt attól, hogy az állam a bizonyítványok után lerovandó illeték által épp a nép legszegényebb, legnyomorúságosabb rétegeinek vérrel összekuporgatott s egy jobb jövő alapítására szánt garasait szedi el. Ezen eljárás éppen nem alkalmas arra, hogy a kivándorlót sajnálatos elhatározásában megingassa, sőt inkább oda vezet, hogy a még hazája iránt megmaradó kis kegyelet szivéből elenyésztesse s lelkében az állami szervezet elleni gyűlölség út tanyát.

Fehér asztal mellett próbálkoztam a minap gátat vetni a kivándorlási mozgalomnak. Eredménye ezen tanácskozásoknak — bár sok szép eszme került ott felszínre — épp úgy, mint az ott elfogadott tömérdek rezolúciónak mindaddig nem lesz, míg az elszegényedett, portáját s földjét veszített kisbirtokos paraszt megélhetésének lehetőségéről gondoskodva nincs

Kartács, vagy dupla lénung.

— A Magyarság eredeti tárcája. —

Szomorú új esztendő hozott az ország fővárosára az 1849. január elseje. Miután Perczel seregét Jellasics Moórnál szétverte, egyáltalán lehetetlenné vált az, hogy a magyar kormány Pesten maradjon, de azért nem adta fel az igaz ügy diadalra való jutásának reményét, az ország második fővárosát, Debrecenét választotta működése teréül.

— A Lajta és Duna mellől visszanyomtak bennünket, mondta Kossuth. — Próbáljuk meg hát a Tisza mellett s ha itt sem sikerülne, majd a Királyhágónál mégis visszavívhatjuk szabadságunkat . . .

Ez alatt Windischgrätz január 5-ikén bevonult Budapestre; ugyancsak e napon Schlick Kassa mellett szétugraszta Mészáros Lázár seregét, a város ura lett.

Nagy szerencse volt, hogy az osztrák fővezér megelégette a még tüzkeresztésen alig átment magyar csapatok feletti győzelmét s fölöslegesen tartotta őket tovább üldözni, különben a kormány helyzete Debrecenben is tarthatatlanná válik és bekövetkezett volna ismét a további menekülés kétségbeesítő dilemmája.

Schlick azonban tartott a Szepességtől s nyugtalanítva a zemplénmegyei felkelőktől is, Kassáról nem mert kimozdulni. Ezalatt Mészáros összeszedte szétszórt csapatait s úgy-ahogy rendezett sereggel előbb Miskolcra, majd itt híret vevén, hogy Görgei Vác, Perczel Mór pedig a Tisza felé hátrált, ő maga Tokajra

vonult, hogy Schlicknek a Tiszán való átkelését megakadályozza. Eközben a felsőitzsai sereg parancsnokául Klapkát nevezte ki a kormány, ki január 14-én vette át a vezényletet Mészáros-tól, ki viszont a hadügyi kormányzatot átveendő, Debrecenbe utazott.

És ettől kezdve a magyar fegyverekre kezdett a dicsőség sugara ragyogni. Előbb Tokajnál, majd másnap Keresztúrnál a honvédek győzelmét arattak Schlick csapatain s bár ezalatt az osztrákok tetemes segítséget kaptak, minék folytán Schlick ismét megtámadta Klapkát — a honvédek olyan derekul viselték magukat, hogy Schlick látva erőlködéseinek céltalan voltát, visszahúzódott Kassára, azzal a célzattal, hogy itt fogja bevárni Windischgrätznek a fővárosból előreküldött dandárait, hogy ezekkel összeköttetésbe lépve, Debrecen ellen nyomulhasson. Görgei Vácon annyira-amennyire felszerelte hiányosan ellátott hadtestét, folytatta visszavonulását a bányavárosok felé, ahol meg arra a kellemetlen tapasztalatra jutott, hogy ez a vidék a sereg élelmezésére nagyon is szegény.

Selmecen ütvén fel főhadiszállását, január 14-én kapta Kossuth rendeletét, melyben elrendelték, hogy hagyja el a bányavárosokat s a Szepességen át kerüljön Schlick háta mögé és Klapkával egyesülve, mérjen reá döntő csapást. Csakhogy Görgeit az osztrákok nyomon követték, úgy hogy alig pihente ki Selmecen az ut fáradalmait, minden oldalról ellenséggel volt már körülvéve. Talán éppen ez a körülmény indította Görgeit arra az elhatározásra, hogy előbbi, a kormányával ellentétes tervével felhagyva, a kapott utasításhoz híven, hadtestével megindult, hogy Klapkával egyesüljön.

Ez az előnyomulás igen súlyos fáradalmakkal

járt a hegyes vidéken, hol a kemény hideg is ugyancsak próbára tette a vékony mundaiba öltöztetett honvédeket, akiket azonban annál jobban melegített a hazaszeretet. Csakis így volt lehetséges, hogy a negyedfelezer lányi magas Sturec-hegyen emberfölötti erőlködéssel, de minden baj nélkül a lehető legnagyobb rendben sikerült az átkelés. Tizenhat óra telt bele, míg honvédeink a hegy ormára jutottak; s azután a lefelé menet sem ment valami könnyen, mert hiszen a meredeken is roppant fáradsággal lehetett az útegeket s társzekereket levontatni. Óriási munka volt ez, de sikerült.

Am ezzel még távolról sem volt a cél elérve. Görgeinek, hogy Klapkával egyesülhessen, még igen nagy feladatot kellett elvégeznie. Február 4-én Lőcsén pihentette fáradt hadtestét. Másnap tisztjei a szerencsés előnyomulás öröme nagy vigassággal ünnepelték meg vezérük születésnapját, melyben részt vett a város színe-virága, csak éppen az ünnepelt hiányzott, aki otthon aggodalmas gondolatokba merülten tépelődött afölött, hogy vajjon mit hoz a holnapi nap?

Hogy ugyanis az egyesülés keresztülvihető legyen, előbb az eperjesi utat kellett megtisztítani az ellenségtől, ami csakis a branyickói hegy bevétele árán volt lehetséges, amelyet Schlick arra a hirre, hogy Görgei közeleg, Deym és Kiseveller tábornokok parancsnoksága alatt gyalogsággal és ágyúkkal rakatott meg. Azonkívül az Eperjes felé vezető utak is ugyancsak meg voltak szállva ellenséges útegekkel. Ilyen körülmények közt a Branyickó-hegy bevétele emberi számítás szerint a lehetetlenséggel volt határos. De Guyon vállalkozott rá s mialatt Görgei tisztjei nagyokat ittak vezérük egészsé-
gére, azalatt Guyon Richárd ezredes megnyerte

akár házi, akár gyáripari vállalatokban való foglalkoztatás által, mert a kivándorlást megakadályozni csak — *kenyérrel* lehet. A mi népünk szerény; csak *kenyeret* «panem»-et követel, «circensest» nem.

Sem a hazaszeretetre való hivatkozás, de még kevésbé az utlevél megdrágítása s az ennek kiadása körüli hivatalos copf meghosszabbítása a kivándorlási mozgalom lebirására s a nép megnyugtására nem alkalmas.

Budapest, augusztus 21.

Apponyi meghívója a Kossuth-ünnepre.

A Magyarság tudósítójától.

Budapest, augusztus 21.

Annyi különféle, sokszor ellentmondó híresztelések után Apponyi Albert gróf, a képviselőház elnöke végre maga erősíti meg azt a régebben megirt és közvetlen forrásból merített ama hírünket, hogy ő maga is részt vesz a szept. 19-iki Kossuth-ünnepélyen, sőt ott, mint a képviselőház elnöke hivatalosan jelenik meg és helyez el koszorut a képviselőház nevében a Kossuth-mauzoleum alapkövére.

Apponyi Albert most maga irt meghívót a képviselőknek és azt még a holnapi napon juttatja el hozzájuk.

A meghívó így hangzik:

Tisztelt képviselő Ur!

Budapest székesfőváros f. évi aug. hó 11-én kelt felirattal meghívta a képviselőházat Kossuth Lajos síremléke alapkövének f. é. szept. 19-én déli 12 óra-ór eszéközlendő ünnepélyes letételéhez.

A képviselőház ülései szünetelvé, a ház nincs abban a helyzetben, hogy e meghívó tárgyában határozhasson. Minthogy azonban az 1891—96-iki országgyűlés képviselőháza testületileg részt vett Kossuth Lajos temetésén és minthogy semmi kétségem sem lehet az iránt, hogy a jelenlegi képviselőház hasonló kegyelettel viseltetik ama nagy férfi emléke iránt, kinek a nemzeti ujjaszületés körül szerzett elévülhetlen érdemeit nem csupán a történelem örökíti meg, de minden magyar ember szívében őrzi, abban a biztos tudatban, hogy a képviselőház szándékai szerint cselekszem, ház-

azt a nagyszerű csatát, amilyenhez hasonlót alig tud felmutatni szabadságharcunk.

Ez a fényes haditett 1849. február ötödikén folyt le. Az idő zord volt, a velőket hasogató hegyi szél kegyetlenül csapkodta a járatlan utakon előretörékvő honvédek szemébe a kavargó havat.

Guyon mindenütt elől ment, mellette kedvenc tábori papja, a derék Erdősi Kálmán.

— Tisztelendő ur, szólott hozzá Guyon elszánt, komoly hangon — *tartsa fel a fészületet és imádkozzon, mert ma nagy napunk lesz.*

— Imádkozom, ezredes ur — felelt egykedvűen a fiatal pap — de azt gondolom, hogy nem volna-e jobb ezuttal a fészület helyet *puskát venni a kezembe?*

— Csak tartsa magasra a keresztet, tisztelendő ur — fölér az száz, talán ezer puskával, s csak ember kell hozzá, *olyan, mint ön* — mondta a derék vezér.

Aztán odafordult honvédekéhez s harsány hangon szólt:

— Fiúk! A jelszó: *előre!* Aki betartja, annak *lesz dupla lénung és szalonna; aki hátrál, annak is lesz, de — kartács!* . . .

És a fiuk mentek előre; kilenc órára már megtisztították az országutat az ellenségtől. Aztán két hadoszlopban hozzá fogtak a hegy megmászásához. Az osztrákok erős ágyutűzzel fogadták őket, mire az újonc honvédek állva maradtak, annyira zavarba hozta őket az ágyutűz.

És ekkor Guyon bármilyen nehezére esett is,

elnöki minőségében hivatalosan fogok ez ünnepélyen megjelenni és eljárásomnak utólagos jóváhagyását fogom a Háztól kérni.

Azon képviselőtársaimat, akik ez alkalomból hozám csatlakozni kívánnak, felkérem, hogy szeptember hó 19-én délelőtt 11 óráig lehetőleg magyar díszruhában a Sándor-utcai képviselőház helyiségeiben gyülekezni sziveskedjenek.

Hazafias üdvözléssel

gróf Apponyi Albert
a képviselőház elnöke.

Az interparlamentáris konferencia elhalasztása. Az interparlamentáris konferenciát tudvalevőleg Bécsben szeptember 10-én szándékoztak megtartani. Tegnap este azonban Pirquet báró, az interparlamentáris konferencia bécsi csoportjának elnöke táviratilag arról értesítette Dessewffy Arisztid háznagyi titkárát, mint a magyar csoport titkárát, hogy mivel a konferenciára az interparlamentáris szövetség minden államából oly tömegesen jelentkeztek a résztvenni kívánók, hogy a fogadtatás előkészületei addig meg nem történhetnek, a konferenciát *három héttel későbbre halasztották.* A végleges határnapról az elnök később értesíti a magyar csoportot. Dessewffy az elhalasztásról még az este értesítette Apponyi Albert grófot, mint a magyar csoport elnökét. A képviselőkhöz s illetve főrendekhez csak akkor megy külön értesítés, amikor a konferencia határnapja meg lesz állapítva.

Ertesülésünk szerint Apponyi Berzeviczy Albert v. b. t. orsz. képviselőt kérte fel, hogy a konferencia megnyitása napján a konferenciát a magyar csoport nevében üdvözölje. Berzeviczy a megbízatást elfogadta.

A Wesselényi-szobor leleplezése, mint azt már többször megirtuk, szeptember 18-án lesz Zilahon. A képviselőház elnöksége most hírlapi úton kéri fel a képviselőház tagjait, hogy akik ez ünnepélyen résztvenni szándékoznak, azok szeptember elszejég jelentkezzenek a képviselőház elnöki irodájánál. A A képviselőket, értesülésünk szerint, a Ház egyik al-elnöke fogja elkísérni Zilahra, ahol a képviselőház nevében koszorut helyez a szoborra.

Beszámoló. Zilahról táviratozzák, hogy Lengyel Zoltán dr., a zilahi kerület országgyűlési képviselője, tegnap beszámolóbeszédet mondott választói előtt:

szavának állt. Néhány kartácsot állítottatott fel a hátuk mögött s közibük lövetett. Ez megtette a hatást. Az osztrákok ugyan halált megvető bátorsággal harcoltak, de a szuronnyorhamokat, miket honvédek ellenük intéztek, képtelenek voltak feltartóztatni. Háromszor verték ugyan vissza a mieinket, de a honvédek mindannyiszor újra kezdték a rohamot fokozott lelkesültséggel, Guyon mindenütt az élen, mellette tábori papja a magasra tartott fészülettel.

Az adáz harc késő estig tartott s a sokkal erősebb osztrákok csufos futásával végződött. Ejjélre a Branyickó-hegyen Guyon honvédekének tábortüzei jelezték a magyar fegyverek dicsőséges győzelmét, amelyet bár nagy áron, de annál fényesebben vívtak ki.

A páratlanul dicső fegyvertényt ma díszes emlékkő hirdeti. Am a hálás utódok ez emléket szerénynek tartják s a *boldóci* fürdővendégek körében az a lelkes elhatározás érlelődött meg, hogy a branyickói hősök emléke még díszesebben, a szabadságharcnak ez a kiválóan emlékezetes eseménye még méltóbban hirdesse Guyon honvédekének vitézségét; azért elhatározták, hogy az emlékoszlopot a kegyelethez méltóan átalakítják s e célból *Branyickón Szent István* napján ünnepet rendeztek.

Valóban, méltó ünneplése volt ez az első magyar király emlékének . . . (k—j.)

együttal népgyűlést is tartottak az önálló vámterület felállítására mellett, amelyen elhatározták, hogy az önálló vámterület érdekében feliratot intéznek a képviselőházhoz.

A telekkönyvek egyszerűsítése.

Budapest, aug. 21.

Abban, hogy a telekkönyvi állapotok olyan zűrzavarosak, része van az ingatlan-tulajdonosok könnyelműségének, indolenciájának és hanyagságának is. Részé van azért, mert például csere, ajándékozás s adásvétel esetén, hogy az illetékmegrovás alól kibújhassanak, az ingatlanok a telekkönyvi hatóságnál való átíratását nem kérelmezik. Nem gondolják meg s nem vetnek azzal számot, hogy ennek rájuk nézve később milyen hátrányos következményei lehetnek.

Az is igaz, hogy a közvélemény nem tudja még nálunk értéke szerint méltányolni és megbecsülni a telekkönyvi intézményt. Annak fontossága nem ment át tudatába. Annak azonban, hogy ugyanegy telekkönyvi tulajdonosnak különböző helyrajzi számok alatt fekvő ingatlanai több telekjegyzőkönyvbe szoródnak el, a telekkönyvi tulajdonosok nem okái. Azt a módszert, hogy egy hivatalban, a hivatalos kezelésben célszerű, a gyakorlati élet követelményeivel versenyző rendszer uralkodjék, nem a közönség hivatása tanulmányozni, felfedezni és gyakorlatba léptetni, hanem a hivatalé. Az adófizető adjon-e uba-igazítást arra nézve, hogy adóját hogy könyveljék el? A telekkönyvi tulajdonos találja-e ki a módját annak, hogyan szerkeszszék a telekkönyveket, hogy különböző ingatlanai telekkönyvileg ne forgácsolódjanak el, hanem azok egy telekjegyzőkönyvbe vagy tkvi betétbe együvé kerüljenek? . . .

Helyes. Meg kell nevezni a tulajdonjog bekelezési kérvényben, mi annak a telekjegyzőkönyvnek a száma, amelybe a vásárolt ingatlan bejegyeztessék, hogy ne nyissanak a tulajdonos nevére, — ha még van ingatlana s telekjegyzőkönyve — egy ujat. De mért nem követelik meg, hogy a kérvény szerkesztésekor abba ez bele is kerüljön? Mért nem utasítják erre azokat, akiknek e kérvények megszerkesztése hivatászerű hatáskörükbe tartozik? S ha nincs belevéve a kérvénybe, hogy azt pótolják, mint abban az esetben, ha a helyrajzi szám hiányzik abból?

Talán azért, mert mikor a rendtartást megcsinálják, akkor nem gondoltak erre s abban nincs erre nézve is utasítás. Akármiért, erre a telekkönyvi hivataloknak kellett volna már eddig megtanítani a közönséget, mert amit tud, azt is tőlük kellett, hogy tanulja s a hivatalok azok, amelyeknek tudniuk kell, hogy mit és miért kell megkívánniuk.

Es miért kell *változtatlan telekkönyvi állásban* átjegyezni egy több társtulajdonos nevén álló több birtoktestet magában foglaló telekjegyzőkönyvből egy tulajdonostárs járandóságát, ha az azt másnak adta el? Nem a rendtartás diktálja így ezt is? De nem lehet-e a tulajdonjog szentségét más módszerrel is eléggé megóvni? *Ha az eredeti telekjegyzőkönyvből csak a megvett járandóságot visszük át — de megfelelő körülírással — az ujonnan nyitott telekjegyzőkönyvbe s tulajdonos gyanánt ide csak a vevőt jegyezzük be,* nem lesz-e hű tükre ez is a tényleges állapotnak? Hát akkor mért ne lehetne az átíratást így is fogatosítani? A munkálat technikai része is szűkebbre szabódnék, az ingatlan telekkönyvi áttekinthetése is könnyebbé válnék s az összes tulajdonosok neve se kerülne belő valamennyi ujonnan nyitott telekjegyzőkönyvbe, tehát ugyanazon ingatlan, saját tulajdonosának neve alatt ez uton se forgácsolódna annyifelé.

Diktum-faktum, az akár ingatlan-tulajdonosok indolenciája, akár a mult tapasztalatatlanságában rejlik a telekkönyvi intézmény tökéletlenségének oka, a fő az, hogy az megjavíttassék. Tárnyilagos igazsággal

BUTOROK

egy készpénzért, mint részletfizetésre legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig legjutányosabban kaphatók

Ehrentreu és Fuchs Testvéreknél.

E lapra hivatkozók tíz százalék engedményben részesülnek.

Budapest, VI., Teréz-körút 8.

(Andrássy-út közelében.)

Nagy képes árjegyzék ingyen.

szólva, a miniszteriumban erre törekednek is. Az igazságügyminiszter e célból a betétszerkesztést új alapra szándékozik fektetni. A telekkönyvi rendtartáson azonban addig is lehet reformálni valamit, a mig ez bekövetkezhetik.

KÜLFÖLD.

A franciaországi zavargások. Combes miniszterelnök a legnagyobb erőt fejt ki, hogy végrehajtsa a törvényt, melyet a szerzetes iskolák bezárásáról hoztak s erős ellentállással kell megküzdnie, hogy érvényt szerezzen a törvényhozás akaratának. A klerikális nacionalista párt a tömeget ellentállásra izgatja s a ma érkezett táviratok heves csatározásokról s vérdíjazatokról beszélnek.

Rendkívül fenyegető volt a lakosság viselkedése Saint Méenben, ahol az ellenállást Gayrant abbé képviselő vezette, ki személyesen, a képviselői szalaggal a karján — tiltakozott a rendeletek végrehajtása ellen. A parasztek botokkal felfegyverkezve állottak körülte s az iskolához vezető utat szekerekből és kőrakásokból álló barrikád zárta el. Miután az alprefektust megakadályozták ama törekvésében, hogy az iskolához közeledhessen, a csendőrök parancsnoka megkezdte a támadást, miközben a gyalogság meg akarta kerülni a barrikádot. Nagy verekedés támadt s a parasztek követ és mindenféle más tárgyakat dobáltak a csendőrökre s Lomont rendőrbiztos egy kő, fején veszedelmesen megsebesítette. A lovas csendőrök kivont karddal támadtak s a parasztek botokkal és kövekkel védekeztek s mindenféle piszkot öntöttek a katonákra, kiknek az iskolát valóságos ostrommal s réstöréssel kellett bevenniök. Miután ily erős küzdelem után behatoltak az iskolába az ott összegyűlvő volt apácák és főnöknőjük előtt az alprefektus felolvasta a kormányrendeletét s bár tiltakoztak ez ellen, kivették őket az iskolából a térre, ahol Gayrant abbé szenvedélyes hangon beszédet tartott s a feltett pecsétet leszakították. Az ostromban Lomont rendőrbiztoson kívül három csendőr, tíz paraszt és nyolc fiatal leány sebesült meg.

Le Folgoetan is nagyon heves volt a lakosság ellenállása. Ott is rést kellett ütni az iskola falába. A parasztek **bottal verték a katonákat és a csendőröket.** Egy csendőrbiztos erős ütést kapott az arcába. A tömeg mindaddig nem tágitott, míg a katonák éles töltést nem tettek a puskába; végre ott is kivették az apácákat és lepecsételték a kaput.

A bíróság vizsgálatot indított a tüntetések miatt letartóztatott összes emberek ellen s Loubet elnök és Combes miniszterelnök számos üdvözlő és helyeslő nyilatkozatot kaptak erélyes intézkedéseik végrehajtása alkalmából.

A kolumbiai forradalom. A fölkelők tulsulyban vannak s napról-napra nagyobb győzelmeket aratnak a kormány csapatai felett, ma is az a hír érkezett, hogy **Squadulceben** a kormánycsapatok, köztük hat tábornok és háromezer ember sok készlettel megadták magukat a fölkelőknek, kiknek csapatai Panama felé tartanak.

TÁVIRATOK.

A bur felirat.

Fokváros, augusztus 20. A törvényhozó gyűlés egyhangulag és vita nélkül elfogadta a királyhoz és a királynéhoz intézendő feliratot, amely azt mondja, hogy mindnyájan büszkék, hogy a nagy birodalomhoz tartozhatnak és készek annak épségéért sikra szállni.

Venezuela.

New-York, aug. 20. A New-York Herald jelenti Willemstadból tegnapi kelettel, hogy Németország, Anglia és Franciaország közösen óvást tett a venezuelai kikötők ostromzár alá vétele ellen. Venezuela holnap fog válaszolni ezen tiltakozásra.

New-York, aug. 20. Willemstadból táviratozzák, hogy a fölkelők egyetlen lövés nélkül megszállták Cumanát.

Nagykövetek tiltakozása.

Konstantinápoly, aug. 20. Az osztrák-magyar, angol és olasz nagykövetek ma azonos jegyzéket intéztek a portához, amelyben tiltakoznak a török lapokban jelzett 2 százalékos vám ellen, amelyet olyan elvámolt idegen árukra akarnak kivetni, amelyek egyik török kikötőből a másikba vitetnek. A többi nagykövet is csatlakozni fog ehhez a tiltakozáshoz.

Konstantinápoly, aug. 20. Az angol és az olasz nagykövet jegyzéket adott át a portának, amelyben tiltakoznak az egyiptomi árukra legutóbb elrendelt 12 napos vesztegzár ellen, mert a szerződésük szerint csak 10 napos vesztegzárt szabad elrendelni. Valószínűleg a többi nagykövetség is tiltakozni fog a porta intézkedése ellen.

VIDEK.

Darányi miniszter és a székelykérés. Darányi földmívelési minisztert meghívta az augusztus hó 28—30-án tartandó székelykongresszus rendező-bizottsága a kongresszuson való részvételre. A miniszter e meghívásra következő leirattal válaszolt:

«Folyó évi július hó 18-án 506. szám alatt kelt felterjesztésére köszönetemet fezem ki a székely-kongresszusra való szíves meghívásáért és értesitem a t. rendező-bizottságot, hogy a kongresszuson képviselőként való részvétellel Sándor János főispán urat, székelyföldi megbízottamat és Balogh Vilmos miniszteri tanácsos urat, elnöki osztályom főnökét biztam meg. Ezenkívül intézkedem az iránt, hogy a kongresszus megfelelő szakemberek által a miniszterium erdészeti, mezőrendőri és állattenyésztési osztályai is képviselve legyenek és pedig az erdészeti főosztály Horváth Sándor miniszteri tanácsos, a mezőrendőri ügyosztály Tervev Imre min. oszt. tan., az állattenyésztési és tejgazdasági ügyosztály Sierban János orsz. tejgazdasági felügyelő urak által. Biztosítom ez alkalommal is a t. rendező-bizottságot a székelykérdés iránt érzett meleg érdeklődésemről és arról, hogy a kongresszus hazafias munkásságát és annak eredményeit különös figyelemre fogom méltatni. Öszinte örömmre fog szolgálni, ha a kongresszus közelebb hoz bennünket az előttünk álló nagy cél megvalósításához.»

Népgyűlés Marosvásárhelyt. Marosvásárhelyen e hó 19-én népgyűlést tartottak, melyen javarészt a Kossuth ünnepségével foglalkoztak. A népgyűlésről egy harminckét tagú bizottságot küldtek, ki, mely a polgármesterrel és illetve tanácsossal egyetértve megállapítsa a Kossuth-ünnep részleteit. A gyűlés foglalkozott egy közelebb tartandó nagy népgyűlés eszméjével is, mely Magyarország önálló berendezkedése mellett a közös vámterület ellen tüntetne. A gyűlésen **Sebess Dénes** országgyűlési képviselő, **Sz. Szakáts Péter** és **Petri Zsigmond** tartottak szónoklatokat.

A pozsonyi kiállítás megnyitása. A Pozsonyban tartandó II. mezőgazdasági orsz. kiállítás igazgatósága azon téves és céltalossággal terjesztett — már a sajtóban is viszhangot talált hírrel szemben, hogy a kiállítás megnyitását elhalasztotta — kijelenti, hogy a kiállítás megnyitása — a már megállapított program szerint föltétlenül szeptember 7-én lesz, annak elhalasztására egyáltalán semmi ok sincs.

FŐVÁROS.

— **A Kossuth-mauzoleum alapkö-letétele.** Halmos János polgármester ma délelőtt küldötte szét a Kossuth Lajos-mauzoleum ügyében kiküldött bizottság tagjai részére a meghívót szombatra, amikor is elvégzik a helyszíni eljárást abban a dologban, hogy az alapkö letételének az ünnepét miként rendezzék.

— **Fertőző betegségek.** A tisztí főorvosi hivatal jelentése szerint az augusztus hónap 13-ikától 19-ig terjedő időközben a következő fertőző betegségek fordultak elő: tífusz 3, bányahimlő 11, vörheny 18, kanyaró 34, difteritisz 21, föltőgyulladás 6, egyiptomi szembetegség 7, vérhas 2, hökhurut 10, orbánc 18. Halálozás: kanyaró 1, difteritisz 3, hökhurut 2, orbánc 1.

— **A vadászjegyek kiadása.** Halmos János polgármester a vadász-jegyek kiadása körül való teendők ellátásával — ideiglenesen — Horváth János tanácsost, a IX-ik ügyosztály vezetőjét bízta meg.

— **A Városmajor melletti utkaparó-épület és telep építésének a munkálataira a tanács árlejtesét hirdetett,** amelynek határideje ma délelőtt járt le. Az építésre felügyelő-bizottság azt a javaslatot terjesztette a tanács elé, hogy azokat az ajánlatokat, amelyek az összes munkálatokra vonatkoznak, mellőzzék s az egyes részletekre tett ajánlatokat fogadják el. Igy a 32.000 korona költségelőirányzat mellett mintegy 3000 korona megtakarítás várható.

— **A fővárosi fogyasztási adók díj-jegyzéke.** A székesfőváros közgyűlése, a belügyminiszter kívánságához képest, módosította a városi fogyasztási adókról szóló díj-jegyzéket és szabályzatot s felterjesztette a kormányhoz, jóváhagyás végett. A belügyminiszter a ma érkezett leiratában tudatja, hogy az új díj-jegyzéket és szabályzatot jóváhagyja.

— **A Rókus-kórházi fehérművek mosása.** A Szt. Rókus-kórház mosókonyháját meg kell szüntetni, mert a kórház helyiségeit a szemészeti műtőterem céljaira alakítják át és a kórház aztán a mosókonyha helyiségeit fogja elfoglalni. A tanács ezért hozzájárult ahhoz, amit a közegészségi és köztisztasági ügyosztály javasolt: hogy a Rókus-kórházi fehérművek mosatását vállalati uton végeztessék és megbizta az ügyosztályt, hogy az árlejtes föltételeit dolgozza ki. — Az ügyosztály ennek a megbízatásnak megfelelt s ma a tanácsnak bemutatta a föltételeket és az illető vállalkozót kötelező szabályzatot, amely különösen szem előtt tartja azt, hogy közegészségi ártalmak elő ne forduljanak s hogy a ruhákat is kímélik a tisztítás közben. Az ügyosztály már tájékozódást is szerzett afelől, hogy a ruháknak vállalati uton való mosatása mennyibe fog kerülni s a beérkezett adatok azt mutatják, hogy kevesebbe, mint a házilagos mosatás került.

— **A katonai kincstár kérelme.** A székesfőváros hatóságától azt kérte a katonai kincstár, hogy a bérbeadott épületei után ne szedesse be a személfuvarozásért járó 1/10 házbér-krajcárt, mert innen a személt a katonaság a saját vállalkozójával hordatja el. A tanács, a mai ülésből, ezt a kérelmet elutasította, nehogy precedenst alkosson arra nézve, hogy az általános kötelezettség alól bárki is kivonhassa magát.

NAPIHIREK.

Budapest, augusztus 21.

— **(Időjárás.)** Aug. 21. A magas levegőnyomás nyugaton megerősödvé, a kontinensre nyomult, míg a depresszió északon helyét nagyjában megtartotta. Az idő Közép-Európában hűvösebb lett. Esők mindenfelé voltak. Hazánkban a Dunántulon és az északnyugati vármegyékben viharos idő támadt. Rendkívül erős szélvihar volt Aranyos-Maróthon és Komáromban, felhőszakadással és jéggel. **Jóslat:** Változóan felhős, nedves idő várható, helyenkint esővel. Hőmérséklet 24° C.

— **(Személyi hírek.)** A király szerdán este 7 óra 30 perckor kíséretével visszaérkezett Ischlbe a spanyol királynő látogatásáról. **Mária Valéria** főhercegnő **Gmundenig** eléje utazott a királynak.

BUTOR

jobb és olcsóbb, mint bárhol, ugy készpénzért, mint részletfizetésre

kapható **GONDA S.** butorraktárban

Képes butoralbum 50 filléres postabélyeg beküldése mellett kapható. A ki ezen lapra hivatkozik, 5% árengedményben részesül.

BUDAPEST,

csakis VII. k., István-tér 7.

— (Kitüntetések.) A király megengedte, hogy *maglódi Wodianer Rudolf* II. osztályú cs. és kir. főkonzul, a Khedive ő Fensége által neki adományozott II. osztályú Medjidíé-rendet, *ábránfalvai Ugron István* cs. és kir. konzul az orosz császári III. osztályú Szt.-Anna rendet, *Merle Adalbert* cs. és kir. konzul, a Khedive ő Fensége által neki adományozott III. osztályú Medjidíé-rendet, *teufensteini báró Weis Károly* cs. és kir. konzul az olasz korona-rend tisztí keresztjét elfogadhassák és viselhessék.

— (A hercegprimás elutazása.) *Vaszary* Kolos biboros hercegprimás dr. *Kohl* Medárd püspöknek és udvari papjainak kíséretében ma a fővárosból Esztergomba utazott.

— (Szent István ünnepe.) Felekezeti különbség nélkül ünnepelte meg az ország a Szent István-napi nemzeti ünnepet s ezen ünnepelésben kifejezésre juttatta a nemzet hazafias ragaszkodását a magyarsághoz, a magyar történelmi és a magyar nemzet szent hagyományaihoz. S az ég is kedvezett a szép ünnepnek, mert ragyogó napsugárral, mosolygó égboltozat tekintett alá az ünneplő sokaságra.

A vidékről összesen 126.470 ember érkezett a fővárosba s az utcák oly zsúfolásig meg voltak telve a vidékről felérkezett közönséggel, hogy járni is alig lehetett. A Mátyás-templomban tartott istentiszteleten részt vettek a többek között:

Lukács László pénzügyminiszter, Apponyi Albert gróf, a képviselőház elnöke, Csathó Ferenc, a kir. tábla elnöke, Székely Ferenc koronaügyész, Rudnay Béla főkapitány, Márkus József főpolgármester, Halmos János polgármester, Almády Géza és Bárczy István tanácsosok, Forster Gyula, Schytira István és Dobokay Lajos miniszteri tanácsosok, Szohner Antal és Gerenday György miniszteri osztálytanácsosok, Liphay Béla és Barthos Tivadar miniszteri titkárok; a Szent-István-Társulat részéről: Zichy Nándor gróf elnök, Zichy Aladár gróf, országgyűlési képviselő, s *Lobkovitz* herceg hadtestparancsnokkal élőkön az egész helyőrségi tisztikar. A nagymisén *Vaszary* Kolos hercegprimás pontifikált nagy segédlettel s először szólt meg e templomban a magyar tárográt. Az istentisztelet után a körmenet visszatért a szent István vártemplomba, ahol Te Deum volt s kitétek közszemlére a szent Jobbot, amelyhez egész nap zarándokolt a hívők serege.

Bécsben is nagy ünnepek voltak a tegnapi ünnepnapon s a vidékről is számos sürgöny érkezett, hogy hazafias kegyelettel ünnepelték meg szent István napját.

— (Székház szinigazgató.) A vidéki színészetet alaposan kompromittálta *Halasi* Béla szinigazgató, ki a téli rövid szini évad alatt Makón hagyott maga után éppen nem kellemes emlékeket. Megbizottja megjelent *Szeghalmon* bérletgyűjtés céljából, egyúttal plakátokat ragasztatott ki, hogy harminchat tagból álló szintársulatával csütörtökön megkezdje előadásait. A szeghalmi intelligencia kedveli a színészetet s bármilyen gyarló társulat érkezett is hozzájuk, sietett azt bérlet útján pártolni. Most is úgy tettek. *Halasi* megbízottjának rövid egy nap alatt husz bérletet sikerült összeszedni s a bérlek hat előadásra előre kifizették a díjat. A «titkár» ilymódon 800 koronát szedett össze. A kedvező eredményt tudatta *Halasival*, ki nyolcad magával ment át Békésről Szeghalomra s ott a községi vendéglő bérlejtével lépett alkudozásba. Abban állapotok meg, hogy az előadásokat a vendéglő helyiségeiben fogják tartani. De mert *Halasi* Békésen is ép olyan kétségbeejtő viszonyok közé jutott, mint annak idején Makón, hogy díszleteit és egyéb kellékeit a hitelezőktől kiválthassa, *Márkitól* 400 koronát kért kölcsön. Ez azzal az érveléssel, hogy sok pénzzel nem rendelkezik, csak 50 koronát adott neki. A színészek tessék-lássék hozzáfogtak a szinpad egybeállításához. Időközben sürgöny érkezett *Halasihoz*, hogy a Békésen hátramaradt társaság feloszlott és a tagok a szélrőzsa minden irányában elszéledtek. Erre *Halasi* sem tehetett okosabbat, mint hogy ő is kövesse társulatának példáját. Zsebében a szeghalmiak 850 koronájával, bucsu nélkül odébb állott. A becsapott bérlek és vendéglős persze nem a leghizelgőbb módon méltatják az élelmes szinigazgató stílijét, ki eljárásával alaposan elrontotta nemcsak a saját, hanem minden utána jövő színész-társulat hírnevét, mert a szeghalmiaknak elment a kedvük attól, hogy egyhamar bérlejenek. Bizonyos, hogy a szerencsétlen *Halasi* roncsolt anyagi viszonyai kényszeri-

tették erre a székházmoskodásra, de ez nem szolgálhat mentségül.

— (Országos iparkamarai gyűlés Debrecenben.) Fényes ünnepség keretében szándékozik székházát felavatni a Debreceni Kereskedelmi és Iparkamara. A székház felavatásának ünnepélye szeptember hó 14-én lesz, melyre vonatkozólag *Szávay* Gyula titkár most küldte szét a meghívókat. Ugyanezen alkalommal nyílják meg Debrecenben az oly rég nélkülözött iparmuzeumot is s a székház felavatásának ünnepélye egybe lesz kötve az országoskereskedelmi és iparkamarai gyűléssel is. Az országos gyűlés tárgysorozata a következő: 1. Az ország gazdasági önállóságának kérdése. Előadja *Szentgály* István dr., a miskolci kamara titkára. 2. A megrendelések gyűjtését szabályozó (1900. XXV.) törvény. Előadja Marschal Lajos dr., az aradi kamara titkára. 3. Kivitelünk fejlesztése és tarifáink. Előadó Szántó Győző, a debreceni kamara beltárgya. 4. A házalási ügy törvényhozási rendezése. Előadó Mága János, a temesvári kamara titkára. 5. A vidéki központok megerősítése. Előadó Huzella János, a nagyváradai kamara elnöke. 6. Iparfejlesztési kérdések. a) A kisipar. Előadó Kulinyi Zsigmond, a szegedi kamara titkára. b) A nagyipar. Előadó Sarkadi Lajos dr., a nagyváradai kamara titkára. 7. A mezőgazdasági termékek és cikkek hamisításáról szóló 1895. XLVI. t.-c. végrehajtásának visszasságai. Előadó Kirchknopf Frigyes, a soproni kamara titkára. 8. Kamarai belső ügyek.

— (A magyar lobogó utja.) Vasárnap indult el hosszú útjára az a küldöttség, amely a magyar zászlót viszi Amerikába. Zseni József és két társa, mint nekünk Rotterdamból táviratozzák, ma odaérkezett s még ma tengerre is szállt. Hét nap múlva köt ki hajójuk Newyorkban, ahol ezernyi magyar ember fogja köszönteni lelkes éljennel a mi lobogónkat, amely az övék is.

— (Szent István napja Abbáziában.) Szent István előestéjén az Abbáziában lévő magyarok egy fellobogozott hajón cigányzene és hazafias dalok éneklése mellett ünnepelték meg a szent napot. Ma délelőtt mise volt, amelyen az összes magyarok is résztvettek. Miután a horvát egyházi magyar szent beszéd tartását nem engedte meg, csak csöndes mise volt, amelyet Mőcs Szaniszló cisztercita tanár tartott. A mise végén a magyarok a Himnusz énekeltek.

— (Kereskedelmi alkalmazottak kongresszusa.) A kereskedelmi alkalmazottak Szent István napján *Nagy-Kanizsan* tartották meg szokott évi kongresszusukat, melyen 58 egyesület volt képviselve. A kongresszus több közérdekű indítványt fogadott el, köztük azt is, hogy az inasügy rendezése végett a kereskedelmi miniszter figyelmét felirathat fogják az ügyre felhívni. Este 300 teritékes diszvacsoza volt a vendégek tiszteletére, melyen számos felköszöntőt mondtak.

— (A nazarénus szerelme.) A Magyarország e című mult számbeli híréhez legyen szabad a következőket fűzni. A nazarénusok egyházi előjárósága, valamint a szekta törvényesítését, egy védőköteles fiaiknak a feyverviseles kötelezettsége alóli felmentését is már többször kérelmezte egy a magyar kormánynál, mint a hadügyminiszteriumoknál. Maga a szegedi kerületi börtön igazgatója, Vajna Károly is, akinek a szive megesett volt a nazarénus rabok szenvedésén, intézett valami másitól esztendővel ez előtt ilyen irányu felterjesztést az igazságügyi kormányhoz. Maguk a nazarénusok nem azt kívánják, hogy védőköteles fiaikat a katonai szolgálat alól egészen felmentsék. Hanem, mivel ez ellenkezik dogmájukkal, ne kelljen feyvert fogniok, e helyett osszák be őket egészségügyi szolgálatra. Azzal argumentálnak, hogy e kedvezményt másutt hasonló hitelű szekták fiait már élvezik is. Például a *karaiták* és *menoniták Galiciában* s a *duchoborzok* és *molakánok orosz örmény-országban*. A magyar kormány azonban — amint látszik — nem akar ez iránt felsőbb helyen javaslatot tenni, sem azzal az országgyűlés elé hozakodni. (P.)

— (Halálozás.) Konyonkai *Szemző* Mátyás dr. volt országgyűlési képviselő és megyebizottsági tag augusztus 16-án 69 éves korában Budapesten meghalt.

Zoér Endre kegyesrendi szegedi háziönök 52 éves korában Szegeden elhunyt.

— (Kedélyes hivatal.) Az ungvári kir. pénzügyigazgatóságnál az elmúlt napokban *Tábor* Péter pénzügyigazgató *Móricz* titkárnak némely késedelmes ügyek elintézése miatt szemrehányást tett, melyet a titkár magára nézve sértőnek tartott és ezért e hó 9-én két megbízottját a pénzügyigazgatóhoz küldte. A pénzügyigazgató azonban — igen helyesen — sem elégtételt, sem magyarázatot nem adott, hanem e helyett az egész ügyet a felsőbb hatóságának bejelentette.

— (Gyilkos férj.) *Gyeltván* Antal erdőőr *Priboj* községben, miután özvegygő lett, feleségül vette őzv. *Pupek* Józsefnét. A férj később az asszonynak *Julis* nevű leányába halálosan szerelmes lett és mindenáron arra akarta birni az asszonyt, hogy váljon el tőle, hogy mostoha leányát elvehesse feleségül. Az asszony megunt a zaklatást és szökni akart leányával együtt hazulról. A férj észrevette, utánuk sietett, a falu melletti erdőben elébük került s mikor egy kanyarulathoz értek, rásütötte feyverőt a feleségére és a leányra. A golyó az asszonyt halántékra találta, a leány azonban sértetlen maradt, aki ezután futással menekült. A csendőrök szombatn elögték a gyilkost.

— (Baptista keresztelés a Dunában.) A baptisták tegnap hét új hívőt kereszteltek meg a Dunában. Két főemberük, a hitszónok *Udvarnok* András és *Csopják* Attila vezette a menetet a nagyköruton végig a Dunához s a Margithidnál már egy felszaporodott a tömeg, hogy a rendőrségnek kellett megriktítani a sorokat.

Öt órakor kezdődött az egyszerű, igénytelen szertartás. A hitszónok, nehogy maga a megismételt keresztelés bűnébe essék, vizálló szövetből készült fekete papi ruhát öltött magára. Mindjárt a víz mellé a parton két kis vitorlavászon sátor állott, ezek szolgálták öltöző-tülkét, egyik a férfiaknak, a másik a nőknek. Először a nőkre került a sor. Négyen voltak, patyolatfehér, hosszú ingbe öltözve s volt közöttük leány, asszony, fiatal meg öreg. A hitszónok egyenkint karofogta őket s levezte az új hívőt a vízbe. Egy kiálló karó jelezte, hogy meddig sekély a víz. Ott megálltak s a hitszónok elébb imádságot mondott, azután áldástesztőn a hívő feje fölé emelte kezét s megbuktatta a vízben az új baptistát. Legvégül egy öreg anyókára került a sor, aki láthatóan megborzongott a Duna friss vizétől. Majd a férfiak kereszteltek meg. Hárman voltak, közöttük egy fővárosi ügyvéd: *Mészáros* Károly. A többi megkeresztelt egy sem budapesti, mind a vidékről való.

— (A csodarabbi Erzsébetfalván.) A Budapestről kitiltott csodarabbi — mint értesülünk — a rovott multnak gyűléshelyén: Erzsébetfalván telepedett le. Az érdekes tárgyaláskor, melyet a VIII. kerületi kapitányságnál tartottak, a csodarabbi ügyében *Morzsnagy* Károly, a kerület országgyűlési képviselője járt közben *Padwas* érdekében, kérve, hogy ne alkalmazzanak a csodarabbi ellen erőszakot, mert *ugyis nyomban visszautazik Galiciába*. *Padwas* J. Osiás azonban nem utazott még el innen, ahol oly gyorsan oly nagy hírnévre tett szert, hanem letelepedett a főváros közvetlen szomszédságában, Erzsébetfalván. Itt nem bánthatja a fővárosi rendőrség s az erzsébetfalvai orvosok sem üldözik a konkurrencia miatt. A hívek s az érdeklődők seregében mihamar hire ment, hogy a csodarabbi még nem utazott el, hogy a főváros közelében üdül. Most tehát odamennék hallgatni a csodarabbi bölcs beszédét s betegség ellen gyógyulást és bajos üzleti ügyekben jó tanácsot várni tőle.

— (Ezredáthelyezés.) A hivatalos lap a következő rendeletet közli: Ó császári és apostoli királyi Felsége, folyó évi augusztus hó 4-én Ischben kelt legfelső elhatározásával, a 4. honvéd huszárezred törzse és 2. osztályának folyó évi július hóban Kecskemétről Szabadkára történt áthelyezését legkegyelmesebben jóváhagyni és elrendelni méltóztatott, hogy a budapesti I. honvéd huszár ezred 2. osztálya a hadgyakorlatok befejeztével Jászberényből Kecskemétre helyeztessék. A 4. honvéd huszárezred ezentul mint M. kir. szabadkai honvéd huszárezred jelölendő meg.

— (A vasvilla.) Kocsand szatmármegyei községben *Jakab* Sándor nevű gazda ember a szomszédságában lakó 70 éves rokonát *Jakab* Györgyöt vasvillával agyonszurta. A két rokon valami csekélység miatt veszett össze és *Jakab* Sándort indulatos természetű ragadta el annyira, hogy agyonszurta. A csendőrség a gyilkost elfogadta.

— (Verekedő munkások.) Ma délelőtt a Dunaparton, a vizműtelepi munkálatoknál *Fazekas* István kocsis verekedés közben úgy vágta fejbe *Gester* Mátyás társát, hogy az a vértől elboriva esett össze. A mentők részesítették első segélyben.

— (Robbantási gyakorlatok a Dunán.) Pozsonyból távirják: Ma délután 3 órakor a Duna jobb partján az első utász zászlóalj nagy robbantási gyakorlatokat végzett. Emiatt délután fél hat óráig a Duna kijelölt szakaszán hajózási szünet tilalmát rendelte el Láng kereskedelmi miniszter.

— (Rövid hírek.) Tüzeset. A Kirner és Társa cég Révész-utca 11. számú csavargyárának egy üres raktára ma leégett. — Hirtelen meghalt. Albrecht József 32 éves nőlten betűszedő szerdán délután a rákosi rendező pályaudvar előtt hirtelen összeesett és meghalt. — Egy öreg honvéd ünneplése. Zala-Szent-Gróthon lelkesen ünnepelték meg egy öreg 43-as honvéd, Krepz Istvánnak 80-ik születésnapját, ki még ma is ép és erős ember s hősiesszen harcolt a szabadságharcban.

x Csuz és köszvény ellen elismert legkitünőbb szer a Zoltán-féle kenőcs. Ara 2 korona. Zoltán Bélgógyszertárban Budapest, V., Sétáló-utca és Szabadság-tér.

x Felhívjuk olvasóink figyelmét Herceg és Horvát Budapest, Kerepesi-ut 52. szám alatt, az «Adria» szállóval szemben létező nőidivat-áruházára.

x Hölgyeim! Tessenek megtekinteni a Szent-Lőrinci porcellán-festőgyár városi raktárában, Teréz-körút 32. szám alatt naponta beérkező újdonságokat. Szent-Lőrinci porcellángyár. Városi raktár Budapest, VII., Teréz-körút 32. szám. Kuhinka István örökösai üveggyárának főképviseleje és egyedüli raktára.

x Hatschek látszerész (azelőtt Váci-utca, később Eskü-ut) mostani ideiglenes helyisége IV. Duna-utca 6. (Klotild-palota), ahol csak e hó végéig marad.

Barátom a kódobáló.

Budapest, aug. 21.

A szerkesztőségi asztalomon a következő névjegyet találtam:

Steinschmeisser János

IX., Kalarábé-utca 5.

A névjegy másik oldalán: «T. Uram. Legyen szerencsém ma délután lakásomon. Érdekes dolgokat fog hallani». — Miután költségeim nem utalványoztattak ki, egy villámcsapás vágtam magam és kihajítottam a kalarábé-utcába.

Steinschmeisser ur egy kereveten nyújtzkodott, előtte kis asztalon bor, melyből nem kínált meg, szivarok, melyekkel szintem nem kínált. Leereszkedőleg nézett reám s egy székre mutatott, hogy üljek le. Leültem.

— Hogy mindent tudjon — szolt, én vagyok a ferencvárosi kódobáló. Rólam írtak hasábkot az újságok, rólam beszélt egy hétig az ország. Hogy miért maradtam inkognitóban — ön is tudja. Ha tudni óhajja, miért hajigálóztam, hallgassa e történetet: — Ismeri Szabó Juliskát?

— Nem.

— Ugyis jól van. Tehát a Juliska megharagított, hazamentem, aludni nem tudtam, elővettem egy ócska újságot, — olvastam. Az újság azt írja a főváros rovatban, hogy a szemetesnek adott a tanács igazságot, mikor azt panaszták, hogy nem akarja felvenni a darabos szemetet. Már a tizenhetedik lakást mondtam fel, mivel az előszobában levő szemetet nem tudják hová hordani. Pokoli ötletem támadt. Kosárba raktam egy borus ójjelet ezt a holmit és a szomszéd ház udvarára dobáltam. Repült a féltégla, ócska kalap, parádi üveg, vaskilincs, száraz kenyér, kovászos ugorka, ruszlis hordó, pipaszár! Ah uram! Megrészegített e látvány. Midőn sorra nyitlak az ajtók s remegő fehér alakok suhantak el a falak mentén, aggódva figyeltek, néma borzalommal imádkozni kezdenek, úgy éreztem, hogy apostol vagyok, s elhatároztam, hogy reformálni fogom a társadalmat. Töltsön nekem egy kis bort. Gondolatomat tett követte.

Burleszk! Grotteszk! Pittoreszk!

— Hallotta már ön e szavakat?

— Igen.

— Tehát magyarázza el nekem.

— Kérem, nekem sem magyarázza el senki, mégsem értem. Különböznözze meg a lexikont és nekem is adhat egy kis bort.

— Tessék. Az újságok művészi rovata hemzseg e három szótól. Másképp nem tudtam e dolgon segíteni, elhatároztam, hogy kiszorítom e rovatot és adok anyagot a hirrovatba. E vállalkozásom is fényesen sikerült. A dobálást nagyobb mértékben folytattam, most már bátrabban, mert rendőri fedezetet adtak. A rendőrség, mely a mi szegény kerületünkkel soha nem törődött, őrzőjásokat rendszeresített. Mit szól ön ehhez?

— Kérek egy szivart.

— Nem adok, vegyen magának, ha szivarozni akar.

— Kérem, ez szemtelenség! Ön engem meghív, iszik, mint egy kefekötő, füstöl, mint egy pasa, nyújtzkodik, mint egy medve és engem leültet, hogy hallgassam végig az ön hülyeségeit.

— Uram! Regényem be van fejezve. Ezennel ünnepélyesen kidobálom önt is.

Ezzel künt voltam.

(—)

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházak szt. István napján.

Az ünnepies 24 óra lepergett, a szent jobbot körülhordták, s megmutogatták a kíváncsi és lelkes magyar szemeknek. A szent jobbal ezt az aktust végig csináljuk minden évben, ami helyes is, a nemzeti érzés szempontjából. Ezek a minden évbe végbemenő aktusok folyton ugyanazok s hasonlóak. Ma csak legfeljebb annyiban különbözik szt. István-napja a régebbiektől, hogy ma kevesebben jönnek föl vidékről, mint azelőtt. De azért ma is jönnek hál'isten elegend. Mert ez az ünnep jórészt a vidékiek ünnepe. A különböző vidékekről jövőek főzarándokoknak ilyenkor, hogy megnézzék első koronás királyunk szent jobbját körülhordását. S ez a nap egyuttal alkalom arra, hogy ezt a nagy, pezsgő várost megszemléljék. Meglátogatják a rökönöket, s egy szuszra megnéznék egyet-mást, érdekes látnivalót, hogy aztán elvigyék hírét ennek a városnak.

Maga a város ugyan nem ölt olyan képet, mi egy ilyen nemzeti ünnephez dukál. Magunk, jó pestiek, tulajdonképpen nem is igen érdeklődünk már a szent jobb ünnepies körmenete iránt. Itt-ott ugyan, a középületeken nemzeti zászlót lenget a szél, de ez még 18-áról maradt ott. S egyébként Budapest nem igen hat úgy az áldott vidékiekre, mint egy erős, nemzeti karakterű kulturális gócpont. A vidéki felzarándokló mindent talál itt, európai luksuszokat, nagyvárosi szórakozást, csak éppen azt nem, ami a magyarságot juttassa eszébe. Azelőtt a közsínházak is megszakították vakációjukat s ezen a napon előadást tartottak. Ma már ez sincs. Ma csak a nyári színházak játszottak. S azok is mit? A Városligeti Szinkörben a «Kuruc Lába Mór» c. izetlenséget s a bécsi Ziehrer «Három kíváncság» c. operettjét adták. A Fővárosi Nyári Színházban pedig «Az édes lányka» német operett ment. Nos, vajjon jól van-e ez így? Vajjon kulturális kötelességet teljesítenek ily módon a színházak? Éppenséggel nem. Ünneppon napon kitünően az a társadalmi osztály megy színházba, mely hétköznap nem ér rá. Nos, ez vidéki ismerőseit is elviszi magával. De vajjon hová vigye? Oda, ahol valcereket vagy fővárosi izetlenségeket hallat a színész? Nem jobb lett volna olyan darabot adni, melyen megdobban a magyar szív s felpezsdül a magyar érzés? Ha már a közsínházak nem nyitlak meg erre a nemzeti ünnepre, akkor a két nyári színház direktora egyáltalában nem tudott olyan darabot találni, mely méltó ehhez az ünnephez? Nem tudtak olyan darabot adni, mely a nézőt megerősítse magyar voltában s megtöltse nemzeti öntudattal? Vagy talán olyannyira szegény a mi színműirodalomunk, hogy illyfajta színművekkel egyáltalában nem rendelkezik? Éppen nem. Tudunk mi ilyen darabot, nem is egyet s szívesen szolgálnak velük. S a direktorokat sem látjuk olyan naivaknak, hogy ilyet ne ismerjenek. A baj ott van, hogy a direktor urak ezt a napot is olyan közönségesnek veszik, mint a többi. Nem tartván repertoiron valami magyar tárgyú drámát, hát erre az egy napra nem akarták megerősíteni a személyzetet. S ily módon a vidékről fölrándult magyar ember még csak színházba sem mehelett. A nyári színházban nem nekivaló edellel traktálták, a közsínházak pedig, — az egy Uránia kivételével — erre a napra nem szakították meg kellemes nyári szünetüket. Bizony egy látszik: lassankint szent István-napja is veszt régi híre-nevéből, ünnepies nagyságából s megszokottá lesz. Nem a vidék a hibás. Mi magunk vagyunk unalmasak s a nemzeti érzésekkel szemben blazírtak. (d. i.)

* A «Művészet» című kéthavi folyóiratnak megjelent már a 4. száma is. Ez a szám is gyönyörűen van kiállítva s bátran versenyez bármelyik elsőrangú külföldi művészeti revüvel. A szövegrész tartalma következő: Zichy és ez illusztráció. Irta Lándor Tivadar. Látogatás Zichy Mihálynál, írta Lovas Lajos. A magyar ház fejlődése, írta Szendrey Imre. Vita egy szobor körül, írta Bródy Sándor. Munkácsy első festménye, írta Malonyay Dezső. Ezt még bőveges hazai és külföldi krónika s az «Adatok művészetünk történetéhez» című becses rovat egészítik ki. Az illusztrációk nagy részét Zichy műveinek reprodukciója képezi, mellette Kacziány, Vaszary, Márkus, Munkácsy stb. neveivel találkozunk. Ez értékes folyóiratot Lyka Károly szerkeszté s az «Orsz. Magyar Képzőművészeti Társulat» támogatásával Singer és Wolfner adja ki. Előfizetési ára egy évre 18 korona.

* A «nagy bohém». Mint annak idején mi is megírtuk, Makó Lajos színigazgató kérvényt adott be Debrecen tanácsához, hogy az ottani városi színházat a város költőjének nevével Csokonai-színháznak keresztelhesse el. A tanács legutóbbi közgyűlésén ezt a kérelmet azzal a furcsa megokolással utasította el, hogy Csokonai «kissé nagyon is bohém» volt ahhoz, semhogy róla színházat lehetne elnevezni. De azért sok ily «nagy bohém» kívánunk szegény hazánknak!

SPORT.

x A Szent István-díj A Szent István-díjért tegnap folyt le nagy közönség jelenlétében a küzdelem, melyben a 60.000 koronás díjat megyeri Krausz Lajos lova fagon nyerte meg.

Részletes tudósításunk a következő:

I. Kétévesek eladőversenye. Fortunatus (lov. Russel) első, Veranda második, Tercsi harmadik. Tot. 10:50. Helyre 50:92 és 74.

II. Nyeretlen eladók handicapja. Isabey (lov. Slack) első, Peti második. Több ló nem futott.

III. Szent István-díj. 60.000 korona az elsőnek, 10.000 korona a másodiknak, 6000 korona a harmadiknak. Fagon (lov. Slack) első, Marathon második, Ponyvássy harmadik. Tot. 10:18. Helyre 50:70, 94 és 94.

IV. Nyeretlen kétévesek díja. Majoránna (lov. Bonta) első, Gyöngyvirág második, Donald harmadik. Tot. 10:21. Helyre 50:66, 96 és 98.

V. Nyeretlen kétévesek handicapja. Lator II. (lov. Southey) első, Tárnok (lov. Gray) második, Marietta (lov. Baines) harmadik. Tot. 10:253. Helyre 50:286, 300 és 232.

VI. Eladőverseny. Tscherkessin (lov. Koblicsek) első, Sweet Love (lov. Bonta) második, Mr. Jumping (lov. Smejda) harmadik. Tot. 10:105. Helyre 50:98, 65 és 92.

VII. Háromévesek handicapja. Csizió (lov. Bonta) első, Cserhát (lov. Russel) második, Babám (lov. Adams) harmadik. Tot. 10:90. Helyre 50:88, 93 és 70.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

§ Zalogosok családja. A nagykanizsai törvényszék ma mondott ítéletet Berger Károly és társai zálogháztulajdonos bűnygyében. Berger Károly és neje magukhoz vették üzletársul Friedenthal Lipót könyvelőt s a rossz üzletet egy javították meg, hogy minden náluk elzalogosított értéktárgyra kevés kölcsönt adtak, a tárgyakat pedig budapesti zálogházakban magasabb összegre zálogosították el és a különbözetet zsebre vágták. A fő tárgyaláson Friedenthal váltig tagadta, hogy ő részes volt e manipulációkban, mivel ő csak üzletvezető volt. A tanúk azonban ennek ellenkezőjét bizonyították. Midőn ez a védekezése nem használt, más módot eszelt ki, azt állította ugyanis, hogy Bergerné őt suggerálta ezekre a dolgokra, viszont az asszony a törvényszék előtt kijelentette, hogy ő teljesen Friedenthal hatása alatt állott, mikor üzelmeket elkövtették, szóval hypnotizálva volt. A törvényszék nem volt hajlandó e védekezéseket elfogadni és a társaságot 118 rendbeli sikkasztásban mondta ki bűnösnek és ezért Berger Károlyt 1 évi és 2 hónapi, Friedenthal Lipótot 1 évi és 6 hónapi, Berger Károlynét pedig 6 hónapi börtönrre ítélte. Bergerné 6 hónapot, Friedenthalnál 5 hónapot vettek kitöltöttnek a vizsgálói fogság által. A felek felebbezték.

§ A gyermekrontók vizsgálói fogsága. A Hunyady-utcában elkövetett gyermekrontás vádja alatti álló Horváth Lajosné, Horváth Mari és Fábrián Ferencnére vonatkozólag a vizsgálóbíró tudvalevőleg elrendelte az előzetes letartóztatást. A budapesti kir. törvényszék vádtanácsi a helyben hagyta a vizsgálói fogságot elrendelő végzést, mi ellen a terheltek a kir. táblához felfolyamodással éltek. A tábla szüneti tanácsa ma, Haupt Albert bíró előadása alapján a felfolyamodást elutasította. Így tehát a terheltek az ügy letárgyalásáig vizsgálói fogságban maradnak.

KÖZGAZDASÁG.

Pénzbőség. A pénzpiac helyzete pár nap óta változatlanul szilárd. A kereslet nagyobb, mint eddig volt és ez összefüggésben van egyrészt a gabona-üzlet megindulással, másrészt pedig azzal, hogy a Rothschild-csoport köteles a magyar kormányknak

Beszolgáltatni ellenértékét ama 4 és fél százalékos kötvényeknek, melyeket a kincstár szeptember 1-én való visszafizetésre felmondott. Ez okok következtében a pénz ára, mely Bécsben már 2 százalékra csökkent, 2¹/₂, később 2³/₁₆ és végül 2¹/₄ százalékra emelkedett. Budapesten malomváltók a csekély kínálat következtében továbbra is 2³/₄ százalékon, továbbá 3¹/₄ és ennél nagyobb százalékon jegyez. Külföldön is szilárd a pénz. Berlinben 1⁷/₈ százalékos, Londonban a napi pénz 2 és fél százalékra, a magánkamatláb 2³/₁₆—2¹/₁₆ százalékra emelkedett. Párisban a börze céljára valamivel drágult a pénz. Általában úgy látszik, hogy közeledik a javulás ideje.

A központi vásárcsarnok árai. Augusztus 21-én. (Vámos és Bruszt hat. közv. üzleti jelentése.) A mai nap forgalma élénk lefolyású volt, a piacra került áru jó áron azonnali elhelyezést nyert és ajánlhatjuk az összes cikkek rendszeres szállítását. Részleteiben a következőleg alakult az üzlet:

Husfélék: Vidéki marhahús eleje 66—76, hátulja 76—96 koronát jegyzett 100 kilónként. Oléti sertések kilóját szalonnával együtt 1.06—1.10 koronával adtuk.

Tojásban rendkívül szilárd az üzlet és az ár napról-napra emelkedik. Ma I-a friss telt tojás 68—70, söt 71; apadt 66—68, törött (1080 drb) 44—48 koronát jegyzett eredeti lédánként. Ajánlhatjuk a készletek mielőbbi felszállítását, és a szállítási rendszeres folytatását.

Vaj. I. Teavaj 2—2.20, jó friss főzövaj 1.50—1.90 koronát jegyzett kilónként. Tehénturóban lanyhább lett az üzlet mai ára 10—14 fillér kilónként.

Vadfélék. Fogoly párja 1.20—1.60, vadkacsa párja 1.30—1.40 korona, 6z kilója nagyság szerint hosszan 1.40—1.60 korona.

Gyümölcsfélék iránt élénk érdeklődés mutatkozik és jó minőségű fajgyümölcs jó áron adható el.

Előbaromfiban valamivel csendesebb az üzlet, de azért szép hizott baromfi iránt jó érdeklődés mutatkozik és elég jó árat fizetnek a vevők.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Készáruüzlet.

A szentistvánnapi pihenő után jó vételkedvet tanúsítottak a malmok. A hangulat élénk volt a piacon, és anyag is elég volt arra, hogy a kereslet kielégítést nyerjen. A kivétel szintén részt vett a mai vásárlásban és Németország részére néhány hajórakomány buza kelt el. Összes forgalom 50.000 méter-mázsa volt ma s az árak néhány fillérral javultak. Folyó hó 18. este 6 órától 20. este 6 óráig.

	érkezett	elment
buza	60126 mm.	2824 mm.
rozs	1631 »	116 »
árpa	6589 »	706 »
zab	3426 »	2875 »
tengeri	10080 »	2767 »
repcse	1964 »	101 »
liszt	209 »	1683 »
korpa	— »	1426 »

Készáru-üzlet.

Buza új-áru.

Tiszavidéki: 400 mm. 82 k. 7.60-5 korona, 150 mm. 82-5 k. 7.62-5 korona, 100 mm. 82 k. 7.55 korona, 100 mm. 83 k. 7.55 korona, 350 mm. 82 k. 7.55 korona, 200 mm. 80 k. 7.52-5 korona, 300 mm. 82 k. 7.60 korona, 100 mm. 81-5 k. 7.60 korona, 100 mm. 82 k. 7.60 korona, 400 mm. 81-5 k. 7.62-5 korona, 500 mm. 81-5 k. 7.62-5 korona, 600 mm. 81 k. 7.62-5 korona, 300 mm. 81-5 k. 7.45 korona, 400 mm. 81 k. 7.55 korona, 200 mm. 81-5 k. 7.55 korona, 300 mm. 81 k. 7.65 korona, 300 métermázsa. 81 k. 7.57-5 korona, 100 mm. 81 k. 7.55 korona, 100 mm. 81 k. 7.50 korona, 300 mm. 81 k. 7.45 korona, 100 mm. 80-5 k. 7.55 korona, 500 mm. 80 k. 7.60 korona, 100 mm. 80k. 7.25 korona, 100 mm. 80 k. 7.35 korona, 400 mm. 80 k. 7.45 korona, 200 mm. 80 k. 7.45 korona, 100 mm. 80 k. 7.20 korona, 500 mm. 80 k. 7.55 korona, 300 métermázsa 80 k. 7.30 korona, 1000 métermázsa 79-5 k. 7.55 korona, 200 métermázsa 79 k. 7.15 korona, 200 métermázsa 79 k. 7.12 korona, 100 mm. 78-5 k. 7.50 korona, 100 mm. 78 k. 7.25 korona, 100 mm. 77-5 k. 6.90 korona, 100 mm. 77 k. 6.80 korona, 100 mm. 76 k. 6.90 korona.

Fejérmegyei: 200 mm. 81 k. 7.50 korona.
Uiszási: 500 mm. 81 k. 7.50 korona, 500 mm. 80 k. 7.32-5 korona.

Fegyverneki: 800 mm. 81 k. 8.30 korona.

Pestmegyevidéki: 100 mm. 81 k. 7.45 korona, 600 mm. 81 k. 7.30 korona, 150 mm. 81 k. 7.30 korona, 200mm. 80-5 k. 7.32-5 korona, 300 mm. 80 k. 7.35 korona, 200 mm. 80 k. 7.25 korona, 300 mm. 79-5 k. 7.35 korona, 200 mm. 79-5 k. 7.25 korona, 500 mm. 79 k. 7.15 korona, 100 mm. 79-5 k. 7.15 korona, 300 mm. 79-5 k. 7.30 korona, 300 mm. 78 k. 7.05 korona, 150 mm. 79 k. 7.05 korona, 150 mm. 77-5 k. 7.05 korona, 150 mm. 78 k. 7.15 korona, 200 mm. 77-5 k. 7.15 korona, 200 mm 77 k. 6.80 korona, 500 mm. 76 k. 7.15 korona.

Bánsági: 100 mm. 80 k. 7.35 korona, 2000 mm. 78-5 k. 7.30 korona, 3000 mm. 77-5 k. 7.17 korona, 3000 mm. 77. k. 6.75 korona.

Bácskai: 200 mm. 78-5 k. 7.40 korona, 1300 mm. 79 k. 7.35 korona.

Babátai: 400 métermázsa 79 k. 7.12-5 korona.
Becskereki: 4000 mm. 73 k. 6.95 korona.

T-Kanizsai: 4000 métermázsa 79 k. 7.05 korona.
Adai: 500 mm. 78 k. 7.30 korona.
Rozs. 800 mm. 6.32-5 korona, 300 mm. 6.15 korona, 150 mm. 6.15 korona, 400 mm. 6.12-5 korona, 200 mm. 6.12-5 korona, 200 mm. 6.07-7 korona, 100 mm. 6.05 korona.
Arpa: 100 mm. 5.30 korona.
Zab: 100 mm. 5.90 korona.

Határidőüzlet.

Szilárd külföldre mi is reagáltunk. New-York tegnap és tegnapelőtt vagy 1¹/₂ centtel emelkedett, az irányzat ennek következtében emelkedő volt és az árfolyamok lényeges javulást értek el.

Délben jegyez: októberi buza 6.71—72, áprilisi buza 7.01—7.02, októberi rozs 5.86—87, áprilisi rozs 6.12—13, októberi zab 5.40—41, áprilisi zab 5.63—64, 1903 májusi tengeri —.—, augusztusi repce 5.14—5.15.

Érték-tőzsde.

Előtőzsde: Osztrák hitelrészvény 682.—. Magyar hitelrészvény 728.—. Korona járadék —.—. Leszámitoló bank —.—. Jelzálog —.—. Rimamurányi —.—. Allamvasut 718.50. Déli vasut —.—. Alpesek —.—. Városi villamos —.—. Közúti vasut 646.—.

Zárlat: Osztrák hitelrészvény 681.—. Magyar hitelrészvény 727.50. Korona —.—. Leszámitoló —.—. Jelzálogbank —.—. Rimamurányi —.—. Allamvasut 717.75. Déli vasut —.—. Alpesek 395.—. Városi villamos —.—. Közúti vasut —.—.

Szerkesztő postája.

V. E. Kolozsvár. Levél ment.
N. J. Szucs. Rendben van. Intézkedünk.
L. Kovács. Részletesen foglalkozunk ezzel a dologgal.
Sz. R. Naggyárad. Mivel mi ezzel a dologgal nem foglalkozunk, a halasztó jelentést sem adhatjuk ki.
K. B. Csucs. Az őstermelési szakosztálynak két elnöke lesz és pedig Bedő Albert dr. és Győrffy Gyula dr. Mindkettőhöz irandó leveleit címezze Tusnádföldőre.
D. M. Marosvásárhely. 24513 számú sorsjegyvét 530 koronával kibuzták. A pénzt bármely banknál fölveheti. Másik sorsjegye nem nyert. Marosvásárhelyen van tudósítónk, aki tisztét igen jól tölti be és így senkiért sem mebizuk. Forduljon talán más laphoz.
8307. előföldő Szolnok. Áthelyezési ügyében a minisztérium még nem határozott.
L. A. Bezoics. A felszólítás csak tévedésből történt. Előzetése tényleg augusztus 31-én járt le.
D. M. Magyarok ünnepe. Ilyen aktuális vonatkozású dolog helyett valami maradandóbbat kérnénk. Ezt szent Istvánra nem közelíthetjük nyomdai kényszer miatt és így most már értékét veszítette.

Laptulajdonos: csiktoplócai Lázár Elemér.

Telefonszámunk: 154.

REGÉNY-CSARNOK.

A nagybányai becsületbirák

Írta: L A S T.

A veterán indulatosan pattant föl:
— Mondottam. Párisba Berlinen át vezet az út.
— És mennyi ideig tart az utazás?
A tábornok ismét elgondolkozott:
— Hm, bizony sokáig mentünk... ugy hiszem... nem csalódom... két hónap alatt...
— Tehát hatvan nap?
— Igen, annyit.
A becsületbirák dörgő éljenzéssel üdvözölték az agg tábornokot, ki az örömtől remegő hangon mondott köszönetet, miközben cipészi mesterségét fényesen olvastá össze tábornoki méltóságával.

— Uraim, az út hosszú és fáradalmas. Áldásom, a szabadságharc tábornokának áldása kísérje önöket az út rögein, amelyek ellenében sajátkezüleg fogom megtalálni cipőiket.
A becsületbirák megértették és kellően méltányolták a nemesszivre valló szavakat. Kund előre lépett.

— Tábornok ur, fogadja köszönetünket. Az életben minden véges, a cipő is el fog szakadni, de a becsületbirák hálája főnmarad az idők végételenéig.

Kissé megpihent, majd emelt hangon kiáltotta:

— Tábornok ur, a becsületbirák társasága önt diszburájává választotta.

A felharsanó éljenzés közben a tábornok és Kund kezét szorítottak egymással.

— Isten kísérjen utadon.
— Holnap utazunk.

Mikor az éj leple sűrű homályba burkolta Nagybánya városának házait, a tolakodóan kíváncsi idegen csupán egy szót, különös, rejtelmesen hangzó szót hallhatott a jól bezárt ablakokon keresztül:

— Páris, Páris.

Sötét van az egész városban. De lent, a lágyan csobogó viz partján nyájas világosság sugárzik ki egy kicsinyke ház ablakából. Apostagi Emánuel élmezési tábornok és cipész dolgozik ott fáradhatatlanul a késő éjszakában, hogy beváltsa ígértét. A sűrű egymásutánban következő, ütemes kalapácsütések olyan dallamosan ismételtetnek egy szót, különös, rejtelmesen hangzó szót:

— Páris, Páris!

VIII.

Indulás — érkezés.

Lassan, ünnepélyesen gördült ki a nevezetes vonat a városka pályaudvaráról. A kocsis ablakában még egyszer, talán utóljára tünt föl a három utas alakja és azután csak a lobogó fehér kendők jelezték a fontos eseményt.

— A viszontlátásra.

Ez a szó sokatmondó szó, volt Kund bucsuszava. Teljesül-e valaha a remény? A közérzletnek fájdalmas, rezignált érzületnek Landerer adta legtökéletesebb kifejezését. A jeles serezsötét karszalagot kötött karjára, mintha már cleve is halottként siratná a távozókat.

A komorságában is fényes gondolatnak meg volt a maga eredménye.

— Azt hiszem uraim — szólt Ajtay, a becsületbirák seniorja — hogy csak önmagunkat tiszteljük meg akkor, ha Landerer barátunk példáját követjük.

De ekkor oly sajnálatos epizód történt, mely csaknem tönkretette a fájdalmas bucsu főnséges összhangját. Az általános helyeslést, mely Ajtay indítványát kísérte, a gyógyszerésznek, ennek a sátáni jellemnek gunyos hangja szakította meg.

— Részemről — mondotta — ezt fölöslegesen találok. Kund a maga egyéni esetében utazik és így fölösleges...

Nem folytathatta tovább szavait. A vasuti kocsis ablakán keresztül Kund érces hangja szólalt föl:

— Vederemo, gyógyszerész ur.

Általános csend követte a nagy jelentőségű szavakat. Mindenki megértette azok horderejét.

Kund átadta a gyógyszerészt a közvéleménynek.

A sátáni jellemű gyógyszerész meghalt. Erkölcseleg halt meg.

Ez esemény azonban legkevésbé sem akadályozhatta a cselekmények sima folyását. Kund és társai elutaztak.

A világrend elméleti tényezői között bizonyára nem csekély szerepe van annak a valaminek, amit a történelem eseménynek, a hit predestinációnak nevez, a tudomány számalakot ad neki az «X» betű jelképében, míg az emberiség könnyelműbb osztálya a jóságos véletlen cím alatt dicsőíti.

(Folyt. köv.)

Fiókküzetünknel a ház lebontása miatt nagyon olcsó árak.

1 legújabb angol homespun női gallér 110 cm. hosszú, remek színekben ... 6.50 frt
 1 nagyon elegáns francia batiszt pongyola 4.50 «
 1 elegáns utcai ruhára való angol zéphir, minden hozzávalóval és díszszel... 2.50 «
 Legfinomabb francia battist teljes ruhára, minden hozzávalóval és csipkedíszszel 2.95 «
 Francia delein, remek színek és mintákkal,

egész pongyola vagy ruhára való, hozzávalóval és díszszel (7 m.) ... 4.- frt
 Legfinomabb Cloth, remek színekben, se-lyem fényű blousra, alsó szoknyára stb. alkalmas, 140 cm. széles, méterenkint70 «
 1 ablakra való csikos tunis-szövet függöny bordó, teget és crém színben ... 1.50 «
 Gyönyörű mintás csipkefüggönyök, m.-kint20, .30, .35, .50,60 «

1 legfinomabb cloth vagy cachmir-paplan 2 személyre való, minden színben ... 4.50 frt
 Paplanlepedő finom vászonból... 1.80 «
 1 vég remek Herceg-vászon 30 rőf ... 5.25 «
 1 vég dunna-vászon 30 rőf ... 3.95 «
 1 vég finom chiffon 30 rőf ... 4.75 «
 1 vég lepedő-vászon varrás nélkül ... 7.50 «
 1 vég cérna-kanavász 30 rőf... 3.80 «

Vidékre utánvét mellett lelkiismeretes kiszolgálás.

Pártoljuk a magyar céget!

HERCZEG ÉS HORVÁT

BUDAPEST,

VII., Kerepesi-ut 52. sz. a. Adria-szállóval szemben.

SZINHÁZAK.

Péntek, 1902. augusztus 22-én.

URÁNIA.

Fővárosi nyári szính.

Déltábobok hazája.

A sasok.

Kezdeté fél 8 órakor.

Kezdeté 7 órakor.

Városligeti szinkör.

A három kivánság.

Kezdeté fél 8 órakor.

Box-Calf

borjubőr ma a világ legjobb és legtar-
 tósabb bőre, nem kell vizelni, vis-
 lethben pedig szép és elegáns. MÉR-
 téknek elegendő a lábunk pa-
 pironon való körülrajzo-
 lása. Kizárólag saját
 készítmény.
 Föltétlen jó
 állás.

Arjegyzzék ingyen és bérmentve.
 Borjubőr, sima, strapára való 3.20. Borjubőr beté-
 tes 3.-. Borjubőr bergsteiger, gavallérforma 3.20.
 Box-calf, bergsteiger, íveltűnő elegáns 4.-. Divatos
 barna bagaria bergsteiger, elegáns 4.-. Lakk,
 cugos v. bergsteiger 4.-. Női zerge cugos v. fűzős
 3.-. Box-calf fűzős 3.50. Barna divatos fűzős
 v. gombos 3.50. Lakk, cugos v. fűzős 3.50. Gyermek-
 cipők 3 évig 1.-.

Nem tetszöt készséggel kicserélék.

Agulár Ede

Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 22. sz.
 Az Uránia-színházzal szemben.

Mindenkinek ijesztője a szürke haj.

Számos szer lesz a szürke haj el-
 palástolására hatástalanul elhasz-
 nálva. Sok kísérlet után végresikerült.
 Huszár-féle
Hajregenerator-ában
 egy hatásos szeret találni, mellyel
 megszüntetjük a szürke haj és szakáll a volt haj-
 szín, barna, fekete vagy szőke
 visszanyerhető anélkül, hogy a fejbőr
 és fehéremém bepiszkolódna. 1 kis
 üveg 2 kor; nagy üveg 4 kor.
 50 fillér.

Kapható Budapesten: Török József gyógyszerésznél
 Király-utca 12. sz., Dr. Egger Nádor-gyógytárában,
 Váci-körút 17. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha és fehéreművek, botok, nap- és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénzfizetés mellett elfognak adatni.
 Fiume állomáson 1902 augusztus 22-én d. e. 9 órakor
 Kis-Cell " " " 25-én d. e. 9 órakor
 Bpest-keleti " " " 28-án d. e. 9 órakor
 Budapest, 1902 augusztus havában.

Az igazgatóság.

(Utánnnyomás nem díjaztatik.)

A megszünt **HATSCHKEK MIKSA** cég tulajdonosa: **HATSCHKEK IZIDOR**, látszerész, Budapest, ideiglenes helyisége: IV., Duna-utca 6. sz. (Klotild palota).

Színházi látszők 4 firtól feljebb. Kítűnő vadász- és verseny-távesők 8 firtól feljebb. Szeművegek, orrszorítók és lorgnetták 1 firtól feljebb. Légszulmőrök 4 firtól feljebb. Hőmérők 40 krtól feljebb. Orvosi hőmérők.

MŰSZEMEK dús választékban, (máram minden fájdalom nélkül be is tetnek.)

Allat- és bábszemek. Jelmez és népviseletű fényképek (színes) nagy választékban. Fényképező gépek 2 firtól feljebb.

Fényképeszteti felszerelések olcsó árakért. Bizományi raktár: Kirchner-féle citara-, gitár- és hegedű-húrok. Kítűnő minőségű (valódi párisi) szappan: „Savon perfectionné“ drbja 30kr, tucattja 3.40.

Alapítottatott 1800-ban. Alapítottatott 1800-ban.

Első hazai zongoragyár!

HEVESI BALÁZS utóda **HARKAI M.**

zongoragyáros, állami iskolák szállítója

ajánlja saját készítményű zongoráit, mely versenyez bármely külföldi zongorákkal.

Budapest, Deák-tér 6. szám.

(Anker-udvar.)

Milleniumi nagy éremmel, kítűnő jó és szép munkahaladás, jó izlés, versenyképességért 1893. évi ipar-egyesületi ezüst-éremmel kítűntetve.

Elvállalok minden e szakmába vágó javítást, hangolást és levágást.

KÁVÉ KÁVÉ

tartós vászonzacskóban

3/4 kiló Cuba kávé frt 7.50

1/2 « Gyöngy kávé « 7.50

Belák István

BUDAPEST,

VII., Rottenbiller-utca 4. sz. alatt.

Magy. kir. államvasutak üzletvezetősége Aradon.

24031/902 sz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános versenyt hirdet Arad állomás új fűtőházi telepén létesítendő emeletes iroda és lakóépület, továbbá emeletes laktanya és földszintes szertárépület építő munkáinak végrehajtására.

A tervek és költségvetések, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához költött feltételek Aradon a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők, az ajánlati nyomtatványok ugyanezen hivatalnál 3 korona léfizetése ellenében megszerezhetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1902. évi szeptember hó 16-án déli 12 óráig nyújtandók be alulírott üzletvezetőség titkárságánál (Arad-cesanádi palota I. em.).

Az ajánlatok egy korona, az ajánlat mellékletei ivenkint 30 fill. helyleggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyújtandók be: „Ajánlat Arad állomás fűtőházi telepén létesítendő magas építmények építési munkáira“. Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vételni. Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1902. évi szeptember hó 15-én déli 12 óráig 6000 azaz hater korona bánatpénz teendő le a magy. kir. államvasutak aradi gyűjtőpénztárában (Arad-cesanádi palota földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlatához nem csatolandó. Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítottak, de névértéken felül számításba nem vétetnek, készpénzben letett bánatpénz után kamat nem követelhető. Csak idejekorán beérkezett ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául. Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti verénynyel adandók fel.

Aradon, 1902 augusztus hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnnyomás nem díjaztatik.)

Tisztelettel kérjük

Magyar országos központi férfi-, nő- és gyermekruha-telep
a „Francia Szabóhoz“
POLLÁK TESTVÉREK
 Budapest, VIII., Kerepesi-ut 21.
 Uránia-színház épületében. — Fiók-üzlet:
 IV., Károly-körút 8., a „Párisi Szabóhoz“.
 Megrendelések mérték szerint eszközöltetnek.

hogyan sajtát érdekükben

Sanid labdacok befecskendezés nélkül!

A legmakacsabb heveny és idült folyásoknál legbiz-
 tossabb gyógyszer

férfiaknál és nőknél

egyaránt biztos szer. — Egy üveg 100 labdac tartalom-
 mal és használati utasítással 6 korona. — Vidékre
 6 kor. beküldés mellett bérmentve vagy utánvétellel.

Kapható a
„Magyar király“ gyógyszer-tárban
 Budapesten, Marokkói-u. 2.

Eladás nagyban és kicsinyben!

Eladás nagyban és kicsinyben!

BUTOR-ELADÁS.

Dus választék szilárdgyártmányu asztalos és kárpitozott butorokban egyszerű és a legdiszesebb kivitelben.

Dósa Kálmán

asztalos és kárpitos, Budapest, Erzsébet-tér 18. szám, I. emelet.

Eladás nagyban és kicsinyben!

Eladás nagyban és kicsinyben!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések árát előre kell fi-etni. E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 fillérbe, vastagabb betűből 4 fillérbe kerül. Fölvilágosítást ad a kiadó hivatal, ha a hirdetés alatt álló kis számot kizárja vele. Lovóbeli Szakokozásokra pontosan válasszunk, ha a szükséges postabélyeget beiktatjuk. Vidékről igen kényelmesen beküldhetők az apró hirdetések postautalvánnyal, mert a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is könnyen elfér. Az eljárás igen egyszerű, mert mindenki kiszámíthatja az apró hirdetés árát. Apró hirdetések fölvetetnek a kiadóhivatalban, Szentkirályi-u. 28. sz.

Egyházi szerek,

lobogók, képek és könyvek legolcsóbban kaphatók:

Szüts és társánál

Budapest, IV., Ujvilág-utca 2. sz.

Iskolakönyveket

az ország minden iskolájába vesz és elad

BARTA LAJOS

könyvkereskedése és antiquariuma

Budapest, V. ker., Lipót-körút 20. szám.

BUTOROK

uj, valamint csak kevésbé használtak, képek, varrógépek, perzsaszőnyegek, 1 fehér gyermek pólyaszekrény, órák, lámpák stb. stb. csodálatosan olcsón vásárolhatók Budapesten, VI., Gyár-utca 2., a Vakok intézetével szemben.

Legjobb ajánlható

Szüts Lajos férfi-szabó mester, Budapest, Nyár-utca 8., aki 12 forintért jó szövethől és 15 forintért finom szövethől készít egy teljes férfi-öltönyt, felöltőt vagy téli kabátot mérték után, a legújabb divat szerint. Mielőtt ruhát rendel, sziveskedjék saját érdekében mintákat mértékvételi utasítással kérni, melyet rögtön ingyen küld.

Legjobb árban veszem s forgalmi és régi bélyegeket minden mennyiségben veszek, cserélek, eladok

PRÜCKLER J. C.
BUDAPEST,
IV., Koronaherceg-utca 3. szám.

Kávé

4 és fél kiló vételnél, mely több fajta is lehet, elvámolva és bérmentve utánvétellel küld

1 kiló háztartási kávé	frt 1.15	1.20	1.30
1 kiló Cuba kiv. finom kávé	« 1.40	1.60	2.—
1 kiló Mocca-kávé	« 1.40	1.60	2.—
1 kiló Arany Jáva	« 1.40	1.60	2.—
1 kiló igen finom pörkölt kávé	« 1.30	1.60	2.—

Eisele-kávéraktár
BUDAPEST,
Nefelejts-utca 8-ik szám alatt.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomag s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapnak mindazok, akik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket, akik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben valamint elvesztett férfi-erőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, akik fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, ahol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket.

Óreg, fiatal egyaránt írhat a State Medical Institute-nak az alant jelzett címre, ahonnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki írhat érte bárhol magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni: A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 75 Elektron Building, Fort Wayne Ind. Amerika. A levelek mindig bérmentesítendőek.

BUTOR
kőspéznért vagy részletfizetésre legolcsóbban
FUCHS BODOG-nál kapható
Budapest, József-körút 26. szám.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Minden gondot és fáradságot megtakarítanak a t. butorvevők, ha egyszerűen a régi, elismert hírnevű
Sárkány és Schütz
butorecéghez,
Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 12. szám alatt a New-York kávéházzal szemben
fordulnak, a hol is mindenkor dusan felszerelt raktára található a minden fajtájú masszív kivitelű butoreknek a legjutányosabb áron irásbeli jótállás mellett.
Személyes meggyőződésre kéri fel a t. butorvásárló közönséget
Sárkány és Schütz
butorecég, kárpitosok és díszítők
Budapest, VII., Erzsébet-körút 12. sz. a New-York kávéházzal szemben.

Szabadalmazott
Sport-fénymáz.
Minden lehető színű fénymáz, mint pl. sárga, barna, bordeaux, vörös és legfinomabb fajta fekete fénymáz gyártok. Színes fénymázaim használásánál ugyanazon eljárás szükséges, mint a fekete fénymáznál, a dobozba egy csöpp víz öntendő, kis tiszta kefével a cipő bekenendő és egy másik tiszta kefével kifényesítendő. Ennek megtörténte után a cipők ujjának megfelelően. Világos fénymázaim nyers bőrönél is használhatók és pedig mindig csak ugyanazon eljárás, mint a fekete fénymáznál.
LUSTIG MIKSA
sport-fénymáz minden színben.
Gyár és raktár: Gyár-utca 43.

Rendkívül olcsó

Szt.-Lőrinczi

PORCELLÁN fest. GYÁR

Városi raktár:

Teréz-körút 32. szám.

Finom festés. 6 szem. 26 drb.	Elegáns, finom festés.
Étkező készlet, finom... frt 6.50	Tea-készlet, elegáns, 6 szem. ... frt 3.75
szegély ... " 8.50	rococo diszes fest., dus aranyozással 6 személyre ... " 4.75
rococo diszes festés, dus arany.: " 10.50	ugyanaz 12 személyre ... " 8.—
12 személyre	Kávé-készlet , finom, 6 szem. ... " 3.75
Étkező készlet, fin. fest. arany: frt 20.—	csavart diszes finom 6 személyre ... " 4.75
diszes rococo fest., dus aranyozással ... " 28.—	Mocca-készlet platauval ... " 6.50
Modern. Ujdonság! Elegáns.	Csiszolt fin. üvegekészlet 6 személyre " 9.50
Étkező barok ibolyavirág dus arany. 6 személyre... frt 14.—	csillagvésett ... " 12.50
ugyanaz 12 személyre... " 30.—	Függő-lámpák , majolika 5 frttól
remek étkező minden minta nélkül, finom porcellán, szép fazon, dus arany. 6 személyre... " 16.—	35 cm. ernyő átmérő ... " 9.—
ugyanaz ... " 35.—	40 cm. " " ... " 15.—

Vidéki megrendelésnél kérjük a minta színezetét és virágját megnevezni.

A legnagyobb világhírű cipő-áruház
Budapest
Agulár Dávid
Erzsébet-körút 6/c szám.
Ingyen féltalp v. sarok v. bármily javítás. Ingyen színes vagy feketebörkenőcs vagy suvix. Tartósságáért irásilag jótállok.
Nem telzés esetén a cipőt kicserélem vagy a pénzt visszaadom.
Női-cipők:
Zerge, cugos v. fűzős ... 3.—
Zerge, gombos, kesztyűszár ... 3-30
Sovró, lakk v. kezyübbör, fűzős ... 3-60
Zerge v. színes kereszt-csattal ... 2-20
Lustin, szivalaku cugos ... 2-60
Férfi-cipők:
Borjubér, cugos, sima v. betétes ... 3.—
Vir-calf, fűzős v. betétes 3-20
Föltűző elegáns box-calf 4.—
Pincércipő, alacsony sarok 1-20
Szegényeknek uri v. női cugos ... 2-80
Gyár saját háromemeletes házamban, 80 lakóval, hol több, mint 100 munkást foglalkoztatok. Konkurencia ki van zárva. Vidéki megrendelésnél olyant küldök, mintha az illető kiválasztotta volna. Árjegyzék több 100 dívtos ábrával bérmentve és ingyen.